

اقتصاد ایران اخبار استراتژیک

ضرورت سرمایه‌گذاری خارجی از دیدگاه کارشناسان و مسئولان

عام رضا زاده، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی؛ سرمایه و سرمایه‌گذار خارجی در ذات خود شیطنت دارند که باید به شدت مراقب بود. (۹/۵/۷۹)

دکتر غنیمی فرد، قائم مقام معاون شرکت ملی نفت ایران؛ شرکای خارجی این حق را دارند که منتظر بازگشت سرمایه خود باشند، اما آن‌ها نمی‌توانند انتظار داشته باشند که ایران ثروت عظیم خود را با آن‌ها سهیم شود. (۹/۵/۷۹)

دکتر محمدجواد عاصمی پور؛ به اعتقاد من بهترین نوع سرمایه‌گذاری در تمام بخش‌ها، سرمایه‌گذاری مستقیم (سرمایه‌گذاری - مدیریت - انتقال) است. این روش نسبت به فاینانس و بیع متقابل از ارجحیت بالایی برخوردار است. به نظر من گرایش کامل در اقتصاد ما به سمت جذب سرمایه‌گذاری مستقیم می‌باشد و باید از بستری که طی دو سال گذشته ایجاد شده و سیاست‌های تنش‌زدایی دولت برای انجام این امر مهم حداکثر استفاده را بنماییم. (۹/۵/۷۹)

مهندس سیدمهدی حسینی، معاون امور بین‌الملل وزارت نفت؛ بحث بسیار جدی درون کشور وجود داشت و دارد که ما نیاز به سرمایه‌گذاری خارجی داریم یا نه؟ خوشبختانه با مصوبات جدید و دیدگاه‌های مقام معظم رهبری و رییس جمهوری، این توصیه جا افتاد که برای جذب منابع خارجی در یک چارچوب برنامه‌ریزی درست و با بهره‌گیری کامل از سرمایه‌های خارجی می‌توان اقدام کرد. (اطلاعات ۷/۶/۷۹)

مهندس زنگنه، وزیر نفت؛ بخش خصوصی ما برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های انرژی سرمایه‌های کل در اختیار ندارد. اگر ما سهم

خود را در اوپک از دست بدهیم، دچار خسارت‌های مالی جبران‌ناپذیری خواهیم شد. ما باید هر چه سریع‌تر ظرفیت تولید نفت خود را به ۵ میلیون بشکه در روز افزایش دهیم و این نیاز به سرمایه‌گذاری خارجی برای توسعه میدان‌های نفت، برای این که بتواند سهم خود را در محدوده اوپک حفظ کند. (جهان اقتصاد ۱۷/۶/۷۹)

دکتر آرمان، اقتصاددان؛ میزان کم‌کاری وزارت اقتصاد و دارایی تا به آن حد بوده که اصلاحیه قانون جذب سرمایه‌های خارجی را نمایندگان مجلس ارایه داده‌اند و دولت در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و بخش‌های غیر از انرژی تحرک لازم را نداشته است. (خراسان ۱۳/۶/۷۹)

رییس جمهور خاکی؛ متأسفانه در زمینه جذب سرمایه‌های خارجی ما خیلی موفق نبودیم، گرچه در این سه سال حدود ۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی از طریق قراردادهای بیع متقابل و فاینانس و ... جذب کرده‌ام. جذب سرمایه خارجی ... مسأله‌ای است که باید برای آن فضا فراهم کنیم. (حیات نو ۲/۶/۷۹)

مدیرکل صنایع و معاون سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛ در سه سال اخیر یازده میلیارد دلار به صورت فاینانس و سایر روش‌ها و نزدیک ۳ میلیارد دلار نیز به صورت سرمایه‌گذاری مستقیم در بخش صنایع، معادن و پتروشیمی ایران سرمایه‌گذاری شده است. (همشهری ۳۰/۵/۷۹)

شمس اردکانی؛ جلب سرمایه برای بخش انرژی ایران کلید معمای اقتصاد ملی است ... بخش‌های نفت و گاز سرمایه‌بر هستند و سرمایه‌های لازم را باید

با اتخاذ سیاست‌های شایسته از مصرف‌کنندگان نمایی این انرژی جلب کرد. (اسرار اقتصادی ۲۷/۵/۷۹) * * *

قراردادهای بیع متقابل "نقدها و نظرها"

مصطفی طاهری نجف‌آبادی رییس کمیسیون انرژی مجلس؛ عقد قراردادهای بیع متقابل برای توسعه میدان‌های نفت و گاز کشور، به دلیل پرداخت بدهی‌های سنگین، بالا بودن خطرپذیری (ریسک) و نبود تخصص کافی برای نظارت بر اجرای طرح، برای اقتصاد ایران گران تمام می‌شود. در صورت کمبود نقدینگی، استفاده از روش جذب منابع مالی خارجی یا فاینانس از منابع مستقل مطلوب‌تر از عقد قراردادهای بیع متقابل است ... اگر نظارت خوبی بر اجرای طرح‌های بیع متقابل نباشد، ممکن است مهربرداری "صیانتی" از میدان نفتی صورت نگیرد و خسارت سنگین بر کشور وارد شود. (خراسان ۹/۵/۷۹)

دکتر غنیمی فرد، قائم مقام معاون شرکت ملی نفت ایران؛ قراردادهای بیع متقابل، کم‌ضررترین یا شاید مساعدترین نوع قرارداد برای توسعه ذخایر نفت و گاز می‌باشد. (همار ۹/۵/۷۹)

دکتر محمدجواد عاصمی پور؛ در شرایط فعلی حاکم بر صنعت نفت قراردادهای بیع متقابل تنها راه انعقاد قرارداد برای اجرای پروژه‌هاست. اگر می‌خواهیم از بیع متقابل انتقاد کنیم، باید ابتدا به محدودیت‌ها توجه نماییم و سپس به انتقاد از آن پردازیم ... در شرایط فعلی بهترین نوع قرارداد سهم از تولید (PRODUCT SHARING) است، ولی متأسفانه نمی‌توان آن

را در صنعت نفت پیاده کرد. (همار ۹/۵/۷۹)

مهندس سیدمهدی حسینی، معاون امور بین‌الملل وزارت نفت؛ قراردادهای بیع متقابل به گونه‌ای طراحی شده که چنانچه تولید انجام نشود و یا به سطح تولید دلخواه نرسد، مطلقاً پولی دریافت نمی‌کند. مادامی که ایجاد درآمد قرارداد نفتی نکردم، موظف به پرداخت نیستیم. البته این درآمد باید بیش از بدهی باشد تا پرداخت را آغاز کنیم. در طرح‌های بیع متقابل موقعی بازپرداخت آغاز می‌شود که میزان درآمد بیش از پرداخت اقساط باشد. بهترین قراردادی که در دنیا بسته شده، در مورد سهم را دارد. در این قرارداد ۱۲ درصد سهم پیمانکار و ۸۸ درصد سهم دولت در بهترین حالت است. تقسیم سود کمتر از ۱۲ درصد میدان (نفتی) در دنیا وجود ندارد.

در قرارداد قطر، سهم پیمانکار بین ۱۲ درصد تا ۴۰ درصد از سود خالص تغییر می‌یابد. ما ۱۱۶ قرارداد دنیا را از این زاویه (درصد پیمانکار و صاحب میدان) بررسی کردیم. متوسط این قراردادها عددی بین ۶۳ تا ۶۹ درصد برای صاحب میدان نفتی و ۳۱ تا ۳۷ درصد برای پیمانکار بود. این رقم‌ها نحوه تقسیم سود در قرارداد سهم از تولید (PRODUCT SHARING) است.

شرکت‌های نفتی تمایل به قراردادهای P.S. (سهم از تولید) دارند و به دنبال قراردادهای بیع متقابل نیستند، به همین دلیل لایه‌ها و گروه‌هایی در داخل کشور هستند که روی این قضیه کار می‌کنند. (همشهری ۱۴/۶/۷۹)

مهندس زنگنه، وزیر نفت؛ استفاده از شیوه بیع متقابل برای جذب منابع خارجی، در حال

مهندس سیدمهدی حسینی: شرکتهای نفتی تمایل به قراردادهای P.S. (سهام از تولید)

دارند و به دنبال قراردادهای بیع متقابل نیستند، به همین دلیل لابی‌ها و گروه‌هایی در داخل کشور هستند که روی این قضیه کار می‌کنند.

دکتر غنیمی‌فرد: شرکای خارجی این حق را دارند که منتظر بازگشت سرمایه خود

باشند، اما آنها نمی‌توانند انتظار داشته باشند که ایران ثروت عظیم خود را با آنها سهیم شود.

بیشتری دارند، کمتر از يك دلار و چهل سنت است. در کل قراردادهای نفت و گاز، مجموع سرمایه‌هایی که شرکت‌های (خارجی) می‌آورند، بالای شانزده میلیارد دلار است و تنها چهار میلیارد دلار سود می‌برند. (مشمهری ۷۹/۶/۱۴)

مدیرعامل شرکت ملی نفتکش ایران: انتقال نفت آسیای میانه از مسوهای مختلف بین ۲۳ تا ۳۶ دلار در هر تن خرج برمی‌دارد. با کاهش هزینه ترانزیت نفت، انتقال نفت آسیای میانه از طریق خط لوله نکا به تهران به ۱۶ دلار (در هر تن) خواهد رسید که توجه اقتصادی طرح‌های انتقال نفت از راه‌های دیگر از بین خواهد رفت. (ابرار اقتصادی ۷۹/۶/۱۷)

مدیر اجرایی مرکز مطالعات انرژی جهانی: مناطق غنی همچون دریای شمال و دریای خزر، اکتشافات و هزینه‌های بازیافت بیشتری را نسبت به کشورهای خلیج فارس دارد و این بدان

پس مانده و مهجور بوده است. صیانت مخازن حتماً به معنای برداشت با نرخ کمتر نیست. از نظر علمی بدین معناست که باید حداکثر برداشت ممکن در طول مخزن نسبت به حجم مخزن انجام شود و حتماً به نرخ تخلیه بستگی ندارد. (مشمهری ۷۹/۶/۱۵)

مهندس سیدمهدی حسینی: با توجه به این که هفتاد درصد نفت دنیا در خلیج فارس است، برنامه‌ریزی آتی شرکت‌های نفتی این است که به طرف این منطقه بیایند، چون از مناطقی که هزینه استخراج و تولید نفت زیاد است، خسته شده‌اند و به سمت مناطقی می‌روند که هزینه‌های تولید کمتر است. متوسط هزینه تولید ۱۸ شرکت بزرگ نفتی دنیا ۵ دلار برای هر بشکه است. شرکت "الف" بیشترین هزینه تولید "هفت دلار" و "شیرون" با "۳/۵ دلار کمترین هزینه را می‌پردازند، در حالی که هزینه تولید نفت در حوزه‌های سروش و نوروز که حوزه دریایی هستند و نسبت به خشکی هزینه

مهندس سیدمهدی حسینی، معاون امور بین‌الملل وزارت نفت: سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز کشور، در شرایطی که همسایگان ما در حال رشد در این بخش هستند، يك مقوله جدی است و با امنیت ملی ارتباط مستقیم دارد. بالاترین نرخ رشد و نرخ بازگشت سرمایه که يك بخش می‌تواند داشته باشد، نفت است. (اطلاعات ۷۹/۶/۷)

مهندس زنگنه، وزیر نفت: اکنون مشخص شده است که بازار نفت جهان در سال‌های آتی بیش از گذشته به نفت اوپک، به ویژه نفت خلیج فارس و ونزوئلا وابسته خواهد شد. ایران، امارات متحده عربی، کویت، عربستان، عراق به همراه ونزوئلا در آینده بازار نفت نقش تعیین کننده خواهند داشت. به دلایل گوناگون و به ویژه حفظ امنیت ملی، ایران باید در این میدان رقابت پس نماند. واقعیت این است که اکتشاف نفت خام و گاز در کشورمان نسبت به سایر عملیات مثل استخراج و تصفیه،

حاضر روش مناسب قابل اجرا و نسبتاً کارآمدی است. وزارت نفت بسیاری از انتقادهای مخالفان در استفاده از شیوه بیع متقابل را مورد توجه قرار داده و تلاش کرده در هر قرارداد به کار گیرد و ما از افراد منتقد تشکر می‌کنیم. (مشمهری ۷۹/۶/۱۳)

شمس اردکانی: تولید نفت و گاز باید با مدیریت ایران صورت گیرد و سرمایه لازم از مصرف کننده‌های دریافت شود. عقد قراردادهای جذب منابع مالی در بخش نفت به صورت بیع متقابل با سیاست باز و ارتباطات جدیدی که دولت آقای خامنه‌ای با جهان ایجاد کرده است، نمی‌خواند. عقد قرارداد به صورت بیع متقابل در شرایط عادی اقتصادی، سیاسی و اقتصاد سیاسی آخرین راه‌حل است. چنانچه هیچ کشوری حاضر به همکاری اقتصادی با ایران نباشد، بیع متقابل تنها راه خواهد بود. (ابرار اقتصادی ۷۹/۵/۲۷)

چشم‌انداز اقتصاد نفت

معناست که بازار به طور طبیعی مجدداً به این منطقه جذب می‌شود. (خراسان ۷۹/۶/۱۷)

مهندس زنگنه، وزیر نفت:
پیش‌بینی شده است که برای طرح‌های در دست اجرای بخش نفت و در طول زمان اجرا، یک صد هزار فرصت شغلی تازه ایجاد شود... یکی از پی‌آمدهای مثبت قرارداد‌های منعقد شده این است که مجریان طرح‌ها ارز وارد کشور کرده و آن را تبدیل به ریال می‌کنند تا برای طرح‌ها هزینه کنند و این مسأله در تثبیت قیمت ارز بی‌تأثیر نبوده است. رئیس جمهوری کشورمان به عنوان بالاترین مقام اجرایی کشور، رسیدن به ظرفیت تولید ۵ میلیون بشکه نفت خام در روز را مورد تأکید قرار داده است... این تصمیم براساس ارزیابی گسترده کارشناسانه اتخاذ شده و برگشت‌ناپذیر است. (مهری ۷۹/۶/۱۳)

دکتر باوند: طی هشت سال جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، جنبه‌های سیاسی بر تصمیم‌گیری‌های اوپک غلبه کرد. پس از پایان جنگ کشورهای عضو به این نتیجه رسیدند که برای این که همگان و عربستان سبب افزایش قیمت نفت شد. (خراسان ۷۹/۶/۱)

دکتر حجت‌الله غنیمی‌فرد: با توجه به این که افزایش قیمت نفت بالاخص در آمریکا با توجه به رشد اقتصادی بالای این کشور روندی غیرقابل انتظار نداشته، با ادامه رشد بالای اقتصادی در آن کشور، کاهش قیمت نفت باعث خسارت به بخشی از صنایع آن کشور و در رأس آن صنایع نفت و گاز و پتروشیمی خواهد بود، لذا به نظر می‌رسد روند قیمت نفت تا پایان سال جاری کاهش زیادی پیدا نکند. (جهان اقتصاد ۷۹/۶/۱)

دکتر فریدون فشارکی: تقاضای قوی و اتمام در چند سال اخیر به این شدت نبوده و این روزها تقاضای نفت در آسیا روزانه هشتصد هزار بشکه و تقاضای نفت آمریکا چهارصد هزار بشکه در روز بالا می‌رود. آسیا و آمریکا نود درصد رشد تقاضای جهانی نفت را به خود اختصاص داده‌اند. انتظار ما این است که

قیمت نفت تا آخر سال کمی پایین‌تر بیاید و آن هم بیشتر مربوط است به تولید نفت در کشورهای غیر اوپک که در آخر سال قرار است به سطح بالاتری از اکنون برسد. (رسالت ۷۹/۵/۳۰)

مهندس مهدی میرمعزی، قائم‌مقام مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران: مطالعات مهندسی بخازن باید هر پنج سال یک بار انجام شود، اما عملکرد در این راستا ضعیف بوده است. میزان افت تولید نفت کشور در حال حاضر حدود ۸ تا ۱۰ درصد تولید چاه است. به عبارت دیگر (سالانه) ۳۵۰ تا ۳۸۰ هزار بشکه در روز به طور طبیعی افت تولید داریم. (جهان اقتصاد ۷۹/۶/۱)